

Huvudman

Aprendere Skolor AB
Organisationsnummer: 556455–9523
info@cedergrenska.se

Beslut

Datum 2025-10-23
Dnr SI 2024:7064
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av Lilla Parkskolan i Södertälje kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 29 januari 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Aprendere Skolor AB att **senast den 9 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande legitimerade och behöriga lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Aprendere Skolor AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Aprendere Skolor AB ska vidta följande åtgärder

Legitimerade och behöriga lärare

1. Se till att undervisande lärare i ämnet slöjd i årskurs 1–9 har legitimation och är behöriga att undervisa i slöjd i aktuella årskurser. Om sådana lärare inte finns att tillgå ska huvudmannen i stället se till att undervisande lärare i slöjd är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Anställningsavtal för lärare i slöjd i årskurs 1–9 och redogörelser för lärarnas behörighet samt redogörelse för i vilka årskurser respektive lärare undervisar ska bifogas redovisningen. Om någon av dessa lärare inte är behöriga för undervisning i slöjd i aktuella årskurser ska även annonser för rekrytering av legitimerade och behöriga lärare i slöjd bifogas redovisningen. (2 kap. 13 och 18 §§ skollagen)

Område utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser godkännande för utbildningen.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2024:7064) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Lilla Parkskolan i Södertälje kommun. Tillsynen har bland annat omfattat bestämmelser gällande undervisning av legitimerade och behöriga lärare och godkännande för utbildningen.

Skolinspektionen har den 29 januari 2025 beslutat att förelägga Aprendere Skolor AB att senast den 18 augusti 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande godkännande för utbildningen och legitimerade och behöriga lärare. Aprendere Skolor AB har den 18 augusti 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter efterfrågat och tagit emot kompletteringar från huvudmannen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Aprendere Skolor AB har följt föreläggandet i beslutet den 29 januari 2025 samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 29 januari 2025 förelagt Aprendere Skolor AB att vidta åtgärder avseende brister rörande legitimerade och behöriga lärare. Av utredningen framgick det att undervisningen i sex ämnen bedrevs av lärare som saknar behörighet för undervisningen i

ämnet och att rektorn under det senaste året inte försökt att rekrytera legitimerade och behöriga lärare för dessa ämnen. De ämnen och årskurser som rektorn inte hade försökt att rekrytera behöriga lärare för var hem- och konsumentkunskap och slöjd i årskurs 1–9, matematik, musik och fysik i årskurs 7–9 och bild i årskurs 8–9.

Huvudmannen har inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Av redovisningen framgår det att undervisande lärare i hem- och konsumentkunskap är behörig att undervisa i årskurs 1–9. Undervisande lärare i matematik och fysik är behörig att undervisa i årskurs 7–9. Undervisande lärare i bild är behörig att undervisa i årskurs 7. Undervisande lärare i musik är enbart behörig att undervisa i årskurs 1–3.

Av inkomna handlingar framgår också att Apendere Skolor AB under perioden den 12 april 2025 – 5 maj 2025 har annonserat efter legitimerad och behörig lärare i ämnena bild och musik i årskurs 4–9.

Vad gäller undervisningen i ämnet slöjd framgår dock av efterfrågade och inkomna kompletteringar från huvudmannen att viss undervisning i ämnet ges av två behöriga lärare men att resterande del av undervisningen ges av tre lärare som inte är behöriga för slöjd. Huvudmannen uppger att rektorn för Lilla Parkskolan för en löpande dialog med vissa skolor, rektorer och lärare för att utöka samarbete men att rektorn hittills inte fått ihop en organisation för behöriga lärare i slöjdämnet.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning att tillgå inom huvudmannens organisation eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får som huvudregel bedriva undervisning under högst ett år i sänder (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver (prop. 2009/10:65 s. 262, 269 och 649).

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 268f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (prop. 2010/11:20 s. 84f). Vidare anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/10:165, s. 653).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framgår inte annat än att undervisningen i hem- och konsumentkunskap, matematik och fysik i aktuella årskurser nu bedrivs av lärare som är legitimerade och behöriga. Verksamheten uppfyller därmed författningarnas krav avseende undervisning av legitimerade och behöriga lärare när det gäller ämnena hem- och konsumentkunskap, matematik och fysik i aktuella årskurser.

Det framgår vidare att huvudmannen har annonserat efter legitimerad och behörig lärare i ämnena bild och musik i årskurs 4–9. Skolinspektionen bedömer att det inte framkommit annat än att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att försöka rekrytera legitimerade och behöriga lärare för undervisning i ämnena bild och musik i aktuella årskurser.

Skolinspektionen bedömer dock att huvudmannen fortfarande inte lever upp till författningarnas krav gällande att legitimerade och behöriga lärare bedriver undervisningen i slöjd i årskurs 1–9. Av utredningen framgår att undervisningen i slöjd bedrivs av tre lärare som saknar behörighet för undervisning i ämnet. Det har inte heller gjorts någon annonsering för att försöka rekrytera behöriga lärare för undervisning i slöjd.

Huvudregeln i skollagen innebär att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Av både skollagen och förarbeten framgår att användandet av lärare utan legitimation och utan rätt behörighet endast ska ske undantagsvis och under en begränsad tid. Av förarbeten framgår vidare att huvudmannen är skyldig att försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av huvudmannens befintliga

personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser.

Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av att huvudmannen inte har försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare i slöjd, att de åtgärder huvudmannen redovisat inte kan anses som tillräckliga försök att finna legitimerade och behöriga lärare för undervisning i slöjd i årskurs 1–9. Huvudmannen har därmed inte tillgodosett att undervisningen i slöjd i årskurs 1–9 bedrivs av legitimerade och behöriga lärare. Det är en brist.

Område utan konstaterade brister

Godkännande för utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 29 januari 2025 förelagt Apendere Skolor AB att vidta åtgärder avseende brister rörande godkännande för utbildningen. Det framgick att skolverksamheten vid Lilla Parkskolan bedrevs i två skolbyggnader som inte ligger nära varandra. Den ena byggnaden ligger på Parkgatan 1 och den andra byggnaden ligger på Nygatan 2 i Södertälje. Skolbyggnaderna utgjorde därmed inte en skolenhet.

Apendere Skolor AB har inkommit med redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Av redovisningen framgår att Lilla Parkskolans verksamhet nu i sin helhet bedrivs i skolbyggnaden på Parkgatan 1.

Rättslig reglering

I skollagen avses med skolenhet: av huvudman för annan skolform än förskola organiserad enhet som omfattar verksamhet i en eller flera skolbyggnader som ligger nära varandra och till enheten knuten verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad (1 kap. 3 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att begreppet skolenhet avser skolan i fysisk bemärkelse, det vill säga de byggnader, lokaler och utrymmen utomhus där huvudmannen bedriver sin verksamhet. För att flera byggnader ska anses som en skolenhet krävs att de ligger någorlunda nära varandra och på ett naturligt sätt hör ihop. Byggnaderna i en skolenhet ingår också i samma administrativa enhet. Även verksamhet som inte bedrivs i någon skolbyggnad men som är nära knuten till enheten omfattas av begreppet skolenhet. Här avses till exempel skolgårdar samt idrottsplatser i nära anslutning till skolans byggnader (prop. 2009/10:165 s. 633).

Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskoleklass, grundskola och fritidshem. Godkännande ska lämnas under vissa förutsättningar. Ett godkännande ska avse viss utbildning vid en viss skolenhet (2 kap. 5 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att en enskild huvudman inte kan utöka verksamheten med utbildning vid ytterligare en skolenhet utan nytt godkännande (prop. 2009/10:165 s. 644).

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erica Underwood

Beslutsfattare
Signerat av: Erica Underwood

X Gunilla Granstedt

Föredragande
Signerat av: Gunilla Granstedt